

Apstiprināts 23.02.2006 Pļaviņu pilsētas domes
sēdē (prot. Nr. 2, § 2)
Pļaviņās

Pļaviņu pilsētas domes priekšsēdētājs: H.Banders

Pļaviņu pilsētas

VIDES PĀRSKATS

**Izstrādāts pamatojoties uz Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma pirmo redakciju,
stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros**

Pasūtītājs: Pļaviņu pilsētas dome

Izpildītājs: SIA "Grupa 93"

Pļaviņas, 2005

Saturs

Jēdzieni.....	3
1. Ievads	3
1.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas.....	3
1.2. Galvenie pamatprincipi un metodes.....	4
1.3. Vides pārskata struktūra.....	4
1.4. Sabiedrības līdzdalība	4
2. Plānošanas dokuments – Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums.....	4
2.1. Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma galvenie mērķi.....	4
2.2. Īss Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma satura izklāsts.....	5
3. Augstāka līmeņa plānošanas dokumenti un normatīvie akti.....	5
3.1. Nacionālais līmenis.....	5
3.2. Reģiona līmenis.....	6
3.3. Plānošanas situācija rajonā.....	6
3.4. Pļaviņu pilsētas saistība ar augstākstāvošiem plānošanas dokumentiem un normatīviem aktiem.....	6
4. Pļaviņu pilsētas teritorijas vispārējs apskats.....	6
5. Vides stāvoklis un iespējamās Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanas ietekmes novērtējums.....	7
5.1. Gaiss.....	7
5.2. Ūdens.....	9
5.2.1. Virszemes ūdeņu kvalitāte, peldūdeņu kvalitāte.....	9
Latvijas vides aģentūra. "Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2003".....	9
5.2.2. Pazemes ūdeņu kvalitāte.....	9
5.2.3. Ūdenssaimniecības raksturojums.....	9
5.2.3. Grunts un gruntsūdeņu kvalitāte.....	11
5.3. kritumu apsaimniekošana.....	12
5.3.1. Sadzīves atkritumi.....	12
5.3.2. Bīstamie atkritumi!Unexpected End of Formula.....	12
5.4. Deļģie izrakteņi.....	13
5.5. Citas teritorijas	13
5.5.1. Kultūrvēsturiskie pieminekļi.....	13
5.5.2. Rekreācijas vide.....	13
5.5.3. Kapsētas.....	14
5.5.4. Riska objekti un teritorijas.....	14
6. Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	15
7. Plānošanas dokumenta iespējamās alternatīvas.....	16
7.1. Alternatīvu izvēles pamatojums.....	16
7.1.1. Nulles variants.....	16
7.1.2. Variants "Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma pirmā redakcija".....	17
7.2. Iespējamie kompensēšanas pasākumi variantam "Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma pirmā redakcija".....	17
8. Iespējamā pārrobežu ietekme.....	18
9. Monitoringa pasākumi.....	18
Kopsavilkums.....	18
par AIZKRAUKLES RAJONA PĻAVIŅU PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA Pilnveidošanu.....	23
2006.gada 25. februārī	23
1. Pielikums Sabiedriskās apspriešanas sapulces protkols.....	20

Jēdzieni

Vides pārskats – atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā (turpmāk - plānošanas dokumenti), uz kuru attiecas šā likuma nosacījumi, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu¹.

Ietekme uz vidi - paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu minēto jomu mijiedarbību.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk arī - stratēģiskais novērtējums) - ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam, kura īstenošana var būtiski ietekmēt vidi, arī vides pārskata sagatavošana, apspriešana, sabiedrības iesaistīšana vides pārskata apspriešanā un konsultāciju veikšana, vides pārskata un tā apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantošana lēmumu pieņemšanai, kā arī informācijas sniegšana par pieņemto lēmumu šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Paredzētā darbība - aprīkojuma un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi.

---

1. Ievads

1.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas

Vides pārskats sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Vides pārraudzības valsts biroja 2004.gada 20.augusta lēmumu Nr.4 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Vides pārskata autors – Grupa 93.

Vides pārskats sagatavots, balstoties uz Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma pirmo redakciju, konsultējoties ar Vides pārraudzības valsts biroju, Valsts vides dienesta Madonas reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi un Pļaviņu pilsētas domi. Vides pārskata sagatavošanā ņemti vērā institūciju sniegtie nosacījumi- VA “Sabiedrības veselības aģentūra”, Valsts zemes dienests, VAS “Latvijas valsts ceļi” un citu institūciju nosacījumi. Sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols pievienots 1. pielikumā, ar pilnīgākiem sabiedriskās apspriešanas materiāliem (saņemto priekšlikumu un komentāru kopijām) var iepazīties plānojuma IV daļā “Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi”

Pļaviņu pilsētas dome saskaņā ar LR 14.10.1998 likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un **MK 19.10.2004. noteikumu Nr. 883 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” 13.un 80.2. punktu noteiktajām** prasībām nosūtīja Pļaviņu pilsētas vides pārskatu un Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumu atzinuma saņemšanai institūcijām t.sk.:

- Reģionālajai vides pārvaldei;
- Valsts aģentūrai “Sabiedrības veselības aģentūra”;
- Plānošanas reģiona attīstības padomei;
- Lauku atbalsta dienesta reģionālajai lauksaimniecības pārvaldei;
- Valsts meža dienesta reģionālajai struktūrvienībai;
- Dabas aizsardzības pārvaldei.
- Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras Upju baseinu pārvaldei.

---

¹ Saskaņā ar LR 30.10.1998 likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.

Saskaņā ar likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23⁵ panta (5) daļā noteikto, Vides pārskatam pievienots arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols.

1.2. Galvenie pamatprincipi un metodes

Veicot Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma stratēģisko novērtējumu, tika lietoti sekojoši pamatprincipi un pielietotas metodes.

I. pamatprincipi:

- 1) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, t.i. vides pārskata gatavošana tika uzsākta agrīnā teritorijas plānojuma izstrādes stadijā, ievērojot principu, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir izdarāms pēc iespējas agrākā plānojuma sagatavošanas brīdī;
- 2) stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tika gatavots paralēli Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma 1. redakcijas izstrādei, lai novērtētu teritorijas plānojumā paredzamo pasākumu un aktivitāšu ieviešanas seku ietekmi uz vidi un nodrošinātu novērtējuma rezultātu pēc iespējas agrāku izmantošanu teritorijas plāna izstrādē.

II metodes:

- 1) informācijas analīze – tika analizēti Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma materiāli – Paskaidrojuma raksts, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu pirmā redakcija, plānojuma kartes, plānojuma dokumentācija attiecībā uz tās pilnīgums un nozīmīgums;
- 2) diskusijas – tika organizētas darba tikšanās ar teritorijas plānojuma izstrādes ekspertiem un pašvaldības pārstāvjiem, lai izvērtētu teritorijas plānojumu un izstrādātu ieteikumus tā uzlabošanai;
- 3) intervijas – telefonintervijas un tikšanās ar amatpersonām iestādēs, kas bija iesaistītas plānojuma izstrādē, lai iegūtās ekspertu zināšanas izmantotu vides pārskata sagatavošanai;
- 4) salīdzinošā analīze - šajā analīzē tika izmantota iepriekšējā pieredze, kas iegūta iepriekšējās līdzīgās stratēģiskajās novērtēšanās.

1.3. Vides pārskata struktūra

Vides pārskatā dots vispārējs Pļaviņu pilsētas dabas resursu un sociāli ekonomiskās situācijas, un teritorijas plānojuma dokumenta raksturojums. 5.nodaļā raksturota vides kvalitāte (gaiss, virszemes un pazemes ūdeņi, kultūras pieminekļi), teritorijas plānojuma iespējamā ietekme uz vides kvalitāti un sniegti ieteikumi, lai novērstu vai samazinātu teritorijas plānojuma un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi.

7.nodaļā sniegts alternatīvu izvērtējums. Vides pārskata kopsavilkums dots 10.nodaļā.

1.4. Sabiedrības līdzdalība

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana organizēta kopā ar teritorijas plānojuma pirmās redakcijas sabiedrisko apspriešanu. Laika posmā no 2005. gada 22. marta līdz 1. jūlijam iedzīvotāji varēja iepazīties ar Vides pārskatu un plānojuma materiāliem Pļaviņu pilsētas domes telpās. Iedzīvotāju sapulce notika 2005. gada 22. aprīlī, tās protokols pievienots pielikumā.

Sabiedriskās apspriešanas laikā netika saņemti priekšlikumi. Iedzīvotāju sapulces laikā netika izteikti priekšlikumi attiecībā uz vides pārskatu.

---

2. Plānošanas dokuments – Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums

2.1. Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma galvenie mērķi

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma galvenais mērķis ir noteikt vispiemērotāko Pļaviņu pilsētas teritorijas izmantošanu, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības un pašvaldības, vietējo iedzīvotāju, zemes īpašnieku un lietotāju intereses, lai:

- 1) nodrošinātu pilsētas līdzsvarotu attīstību;

-
- 2) paaugstinātu teritorijas pievilcību vietējo iedzīvotāju, esošo un potenciālo uzņēmēju acīs;
  - 3) veicinātu Pļaviņu pilsētas atpazīstamību plašākā mērogā;
  - 4) veidotu pievilcīgu uzņēmējdarbības un investīciju vidi;
  - 5) plānotu vides aizsardzībai būtisku teritoriju izmantošanu;
  - 6) risinātu Pļaviņu pilsētai nozīmīgas vides problēmas ar plānojuma palīdzību:
    - gaisa kvalitāte;
    - dzeramā ūdens kvalitāte;
    - virszemes ūdeņu kvalitāte;
    - Daugavas aizsardzība;
    - grunts un gruntsūdeņu aizsardzība;
    - rekreācijas vides kvalitāte.

2.2. Īss Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma satura izklāsts

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums sastāv no šādām daļām:

1. **daļa. Paskaidrojuma raksts**- sociāli ekonomiskais raksturojums, to ietekmējošie faktori, attīstības tendences, teritorijas telpiskās struktūras, zemju izmantošanas infrastruktūras nodrošinājuma raksturojums u.c. informācija. Paskaidrojuma raksta sagatavošanā izmantoti pašvaldības rīcībā esošie valsts statistikas dati. Tas tapis sadarbībā ar valsts iestādēm un uzņēmumiem (Pļaviņu pilsētas dome, Valsts zemes dienests, VAS „Latvijas valsts ceļi”, Centrālā statistikas pārvalde, Madonas reģionālā vides pārvalde u.c.). Paskaidrojuma rakstā pamatoti teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi, kas noteikti, atbilstoši Pļaviņu pilsētas attīstības vīzijai, tiesisko aktu, augstāka plānošanas līmeņa dokumentiem, valsts institūciju nosacījumiem un sadarbojoties ar blakus esošo teritoriju pašvaldībām.
2. **daļa. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi**- nosacījumi un aprobežojumi Pļaviņu pilsētas teritorijas turpmākajai izmantošanai, prasības zemes vienību izmantošanai un apbūvei.
3. **Grafiskā daļa**- kartogrāfiskais materiāls visai pilsētas teritorijai mērogā 1:2000 (1 cm uz kartes- 20 m dabā). Karte, kurā atspoguļota teritorijas esošā izmantošana (apbūve, ceļi, zemes lietojuma veids, inženiertehniskās infrastruktūras objekti, īpašumu robežas u.c.), un karte, kurā ar atšķirīgu aizkrāsojumu un līnijām parādīta teritorijas (atļautās) plānotās izmantošanas zonējums - pilsētas daļas ar atšķirīgiem izmantošanas nosacījumiem, aizsargjoslas u.c. normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi teritorijas izmantošanai.
4. **Pārskats par plānojuma izstrādi**- plānojuma izstrādes dokumentācija (darba uzdevums, valsts institūciju sniegtie nosacījumi un atzinumi, teritorijas plānojuma sabiedriskās apspriešanas gaitas apraksts u.c. plānošanas procesu raksturojoši materiāli).

---

3. Augstāka līmeņa plānošanas dokumenti un normatīvie akti

3.1. Nacionālais līmenis

„Nacionālais vides politikas plāns 2004. – 2008.gadam” nosaka būtiskākās problēmas un politikas mērķus nacionālā līmenī.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma vides aizsardzības mērķis ir risināt Pļaviņu pilsētai nozīmīgas vides problēmas ar plānojuma palīdzību, rūpēties par Daugavas upes un tās aizsargjoslu apsaimniekošanu, lai novērstu piesārņojumu un krastu eroziju, kā arī lai saglabātu ainavu.

VARAM 2002.gadā apstiprinātā Vides valsts monitoringa programmas ūdeņu monitoringa sadaļa attiecībā uz virszemes ūdeņiem ietver vairākas apakšprogrammas: virszemes ūdeņu kvalitātes, notekūdeņu emisiju, dzeramā ūdens, peldūdeņu un peldvietu ūdens, virszemes ūdeņu hidroloģisko, lauksaimniecības noteču, kā arī jūras, piekrastes un pārejas ūdeņu monitoringu. Virszemes ūdeņu monitoringa programma ir pamats lielo upju baseinu kvalitātes noteikšanai, bet tās sniegtā informācija ir nepietiekama baseinā notiekošo procesu un vielu aprites raksturošanai².

3.2. Reģiona līmenis Ir izstrādāta Zemgales plānošanas reģiona attīstības stratēģija, tās ietvaros izstrādātās vairākas programmas u.c. plānošanas dokumenti:

- Zemgales plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2003-2010³ kā darba vietu skaita ziņā svarīgu reģiona nozīmes uzņēmumu min SIA "Pļaviņu DM", un sociālās infrastruktūras objektiem min Pļaviņu pilsētas pansionātu "Pļaviņas" un neatliekamās medicīniskās palīdzības staciju. Reģiona nozīmes prioritāte ir autoceļa "Zemgales josta" (Jaunpils– Annenieki– Dobeles– Bauska– Aizkraukle– Jēkabpils– Subate) rekonstrukcijas veicināšana;
- uzsākta reģiona teritorijas plānojuma izstrāde (ZPRAP 03.06.2003.);
- Zemgales nozaru attīstības koncepcijas: Izglītības attīstība Zemgales reģionā; Zemgales reģiona kultūras attīstība; Uzņēmējdarbības attīstība Zemgales reģionā; Tūrisma attīstība Zemgales reģionā; Sociālo pakalpojumu attīstība Zemgales reģionā; Veselības aprūpe Zemgales reģionā.

3.3. Plānošanas situācija rajonā Rajona līmenī ir izstrādāts Aizkraukles rajona attīstības plāns (1997.g., papildinātā redakcija 2001.g.); Plānošanas situācija apkārtējās teritorijās (Klintaines pagasts- nav uzsākta teritorijas plānojuma izstrāde; Aiviekstes pagasts- teritorijas plānojums ir izstrādāts un apstiprināts 1999. gadā (nav pieņemti saistošie noteikumi)).

3.4. Pļaviņu pilsētas saistība ar augstākstāvošiem plānošanas dokumentiem un normatīviem aktiem Teritorijas plānojuma izstrādē, izvērtēti:

- šobrīd izstrādātā Nacionālā plānojuma saistošā daļa par nacionālās nozīmes īpaši vērtīgajām lauksaimniecības zemēm⁴;
- Zemgales plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2003 - 2010;
- Zemgales nozaru attīstības koncepcijas;
- Aizkraukles rajona attīstības plāns (1997.g., papildinātā redakcija 2001.g.);
- Daugavas baseina apsaimniekošanas plāna projekts;
- Zemgales autoceļu attīstības programma 2004- 2007;
- Projekts „Pļaviņu pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija”;
- Projekts „Pļaviņu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstība”;
- “Pļaviņu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstība īstermiņa investīciju programmas 2. fāze”;
- Projekts “Austrumlatvijas upju baseinu ūdenssaimniecības attīstība, 3. fāze”;
- Projekts “Satiksmes drošības uzlabošana Pļaviņu pilsētā”;
- Projekts “Tūrisma attīstība Daugavas ielejā no Ķeguma līdz Pļaviņām”

---

4. Pļaviņu pilsētas teritorijas vispārējs apskats

Pļaviņu pilsēta ir Aizkraukles rajona otra lielākā pilsēta, pilsētas teritorijas kopplatība ir 721,6 ha. Tā robežojas ar Jēkabpils rajonu, Aizkraukles rajona Aiviekstes un Klintaines pagastiem. 2005.gada sākumā Pļaviņās dzīvoja 3790 iedzīvotāji.

Atbilstoši valsts teritorijas apdzīvojuma struktūras noteikumu projektā noteiktajai kārtībai Pļaviņu pilsēta ir klasificēta kā vietējās nozīmes centrs, kas nodrošina tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem ikdienā nepieciešamo pakalpojumu minimumu.

Pilsētai ir laba ceļu un dzelzceļa satiksme ar tuvākajām pilsētām un ciemiem.

Pļaviņas ir tipisks lineārās pilsētas piemērs. Dzelzceļš, kas iet paralēli Daugavas krastam pilsētu sadala divās daļās. Pateicoties novietojumam pie galvenajām maģistrālēm, Pļaviņu pilsētā ir gan autobusu sabiedriskie pārvadājumi, gan

---

² Daugavas baseina apsaimniekošanas plāns.

³ Apstiprināta ar Zemgales plānošanas reģiona attīstības padomes 30.09.03. lēmumu Nr.28.

⁴ 2003.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.684 "Noteikumi par nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijām".

dzelzceļa pasažieru pārvadājumi.

Pļaviņu pilsēta atrodas Daugavas upes sateces baseinā. Nozīmīgs faktors pilsētas attīstībai ir Pļaviņu pilsētas izvietojums pie Daugavas jeb Pļaviņu ūdenskrātuves.

Pie nacionālas nozīmes paaugstināta riska teritorijām Pļaviņu pilsētā tiek pieskaitītas: dzelzceļa līnija Indra – Daugavpils – Krustpils – Rīga un Daugavas paliene no Pļaviņām līdz Jēkabpilij.

Dzelzceļa līnija Indra – Daugavpils – Krustpils – Rīga (T17) ir nacionālas nozīmes paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objekts, kas ietilpst stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līniju kategorijā, kas noteiktas kā ķīmisko vielu un ķīmisko produktu transportēšanas infrastruktūras objekti (T).

Pļaviņu pilsētas teritorijā neatrodas neviens dabas objekts vai teritorija, kurai būtu piešķirts īpaši aizsargājama objekta vai teritorijas statuss. Aiviekstes upes labajā krastā pie Gostiņiem ir Maurloka atradne, Latvijas sarkanajā grāmatā ierakstīta suga. Atradnei nav īpaši aizsargājamas teritorijas statusa.

Nozīmīgākie uzņēmumi Pļaviņu pilsētā ir: SIA "Pļaviņu DM", SIA "Celtniecības dolomīti", kokapstrādes uzņēmums SIA "Aragons Plus", konditorejas cehs "Bezdelīgas 1" IU, Mēbeļu ražošanas cehs SIA "Daiļrade-Koks", apģērbu šūšanas uzņēmums SIA "JB Workwear", SIA "Latvijas propāna gāze", Aizkraukles apkalpes zona, Balonu realizācijas punkts, Kravu pārvadājumi "Pato-1", SIA "Pļaviņu komunālie pakalpojumi", dzelzceļa būves un remonta uzņēmums SIA "Vagonete", SIA "Ķegums ECU", Pļaviņu iecirknis, elektromontāža.

---

5. Vides stāvoklis un iespējamās Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanas ietekmes novērtējums

Izvērtējot vides stāvokli teritorijās, kuras plānošanas dokuments īstenošana var būtiski ietekmēt, nozīmīgi ir sekojoši aspekti no vides aizsardzības viedokļa - vides kvalitāte visā Pļaviņu pilsētas teritorijā attiecībā uz:

- pazemes, virszemes ūdeņu kvalitāti;
- gaisa kvalitāti;
- atkritumu apsaimniekošanu.

5.1. Gaiss

Pašreizējās gaisa kvalitātes raksturojums

Piesārņojošās vielas atmosfērā Pļaviņu pilsētā nokļūst no divu tipu izmetes avotiem – mobilajiem avotiem, resp., visu veidu transporta, un stacionārajiem – uzņēmumos izmantotajām tehnoloģijām.

Būtisks piesārņojošs faktors, kas raksturīgs koksnes sadedzināšanas iekārtām, ir pelni un daļēji sadegušās koksnes paliekas, kas uzkrājas katlos, pelnu uztvērējos, kā arī izplūst atmosfērā. Kopējais šo atkritumu apjoms gadā ir ap 130 tonnām. Atkritumu apjoms un to ķīmiskais sastāvs lielā mērā atkarīgs no kurināmā kvalitātes un apkures katlu ekspluatācijas noteikumu ievērošanas⁵.

Pļaviņu pilsētas centralizēto siltumapgādi nodrošina divas katlu mājas – Rīgas un Raiņa ielā. Centralizētās siltumapgādes patērētāju kopējā maksimālā siltumslodze ir aptuveni 5.3 MW, tajā skaitā 3.0 MW Rīgas ielas katlu mājas siltumslodze un 2.3 MW Raiņa ielas katlu mājas siltumslodze. Katlu mājām pieslēgtas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, daļa sabiedrisko un tirdzniecības objektu pilsētas centrā un ražošanas objekti. Dzīvojamais sektors veido 90% no kopējās siltumslodzes. Abas katlu mājas apsaimnieko Pļaviņu komunālās saimniecības pašvaldības uzņēmums SIA „Pļaviņu komunālie pakalpojumi.”⁶.

Visi katli ir paredzēti koksnes sadedzināšanai. Pirms rekonstrukcijas kā pamatkurināmais katlu mājās tika izmantota malka. Analizējot vietējo koksnes resursu apjomu (blakus esošajos Aiviekstes un Klintaines pagastos), jāsecina, ka tas ir pietiekošs, lai nodrošinātu siltumapgādes sistēmas patēriņu arī turpmāk. Ņemot vērā pilsētas izdevīgo novietojumu nozīmīgu transporta maģistrāļu krustpunktā, kurināmās

---

⁵ Pļaviņu siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas plāns.

⁶ Pļaviņu siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas plāns.

koksnes sagāde arī nākotnē nebūs grūtību.

Plaviņu siltumapgādes sistēmas rekonstrukciju tika paredzēts realizēt trijās kārtās laika posmā no 2003. gada – 2005. gadam. 2003.gadā pilnībā tika rekonstruēta Rīgas ielas katlumāja. 2004.gadā tika veikta Raiņa ielas katlumājas rekonstrukcija, pārejot uz koksnes kurināmā sadedzināšanu; individuālo siltummezglu komplektēšana un uzstādīšana Daugavas, Raiņa, Dzirnau ielās; siltumtīklu rekonstrukcijas darbi. 2005.gadā tiks uzstādīti centralizētās siltumapgādes sistēmas siltummezgli.

Pilsētas rūpnieciskajā zonā atrodas SIA „Vagonete”, kas specializējas kokmateriālu apstrādē un koksnes impregnēšanā. Objektā ir 3 gaisa piesārņojuma avoti: katlumāja, gulšņu piesūcināšanas cehs un gatavās produkcijas uzglabāšanas laukums. Tehnoloģiskā procesā koksnes piesūcināšanai izmanto eļļaino antiseptiķi. Kā izejmateriāls tiek izmantota slānekļa eļļa, kuras sastāvā ir bīstamas vielas: benzols, tulols, ksilols, fenols un etilbenzols. Iespējams paaugstinātas emisijas atmosfērā un iespējama slānekļa eļļas nokļūšana augsnē.

Ņemot vērā satiksmes intensitāti pilsētā, nozīmīgs emisiju avots ir autotransports un dzelzceļš. Pa dzelzceļa līniju tiek pārvadāti naftas produkti, amonjaks un citas ķīmiskas vielas. Pastāv dzelzceļa avāriju risks – ķīmisko produktu un gaistošo gāzu noplūde.

Potenciālā teritorijas plānojuma ietekme

Plaviņu pilsētā problemātiska galvenā ražošanas teritorija ir vizuāli nepievilcīga, (ražošanas specifikas dēļ), turklāt, ka tā veido pirmo priekšstatu par pilsētu. Teritorijas plānojuma risinājumi paredz ražošanas teritoriju attīstību esošajās ražošanas teritorijās dolomīta pārstrādes rūpnīcas apkārtnē, aiz dzelzceļa, intensificējot to izmantošanu, un jaunu izveidi Aiviekstes pagasta Kriškalnu ciema tuvumā, ņemot vērā komunikāciju nodrošinājumu (110kV elektrolīnija). Plānojums izslēdz ražošanas objektu iespēju pilsētas centra daļā un teritorijās gar Daugavas krastu, kas atvēlētu pakalpojumu, rekreācijas un sabiedriskajai funkcijai.

Plaviņu pilsētas teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu punktā 3.3. ietvertās prasības ražošanas objektu apbūves teritorijām. Atbilstoši noteikumiem jaunu ražošanas uzņēmumu būvniecībai ir jāizstrādā detālplānojums, kurā jāparedz pasākumi aizsardzībai pret trokšņiem un cita veida piesārņojumu gar ielu un gar sānpagalma ārējo malu, ja ražošanas teritorija robežojas ar citu teritoriju, kas nav ražošanas, tehniskā vai dabas teritorija.

Potenciālie gaisa kvalitāti pazeminošie faktori Plaviņu pilsētā, īstenojot Plaviņu pilsētas teritorijas plānojumu, ir apbūves un transporta plūsmas intensitātes palielināšanās pilsētas teritorijā.

Ieteikumi

Izvērtējot esošo stāvokli Plaviņu pilsētā, kur ir salīdzinoši daudz ražošanas uzņēmumu, jāņem vērā, ka vides kvalitātes uzlabošanas rūpniecībā, kokrūpniecībā u.c. nodrošinās jauno tehnoloģiju ieviešana, dabas resursu saprātīga izmantošana, pareiza atkritumu apsaimniekošana.

Produktu ražošanas un pārstrādes procesa ietekme uz vidi ir diezgan būtiska. Veicinot ražošanu, var palielināties saražoto atkritumu un emisiju daudzums vidē (it īpaši gaisā un ūdenī), savukārt investīcijas jaunās iekārtās un labāko tehnisko paņēmieni izmantošana var veicināt efektīvu ražošanas procesa attīstību, taupīgu izejvielu izmantošanu un uzlabotas atkritumu otrreizējās pārstrādes iespējas. Īstenojot iepriekš minētās darbības, iespējams samazināt atkritumu un izmešu daudzumu. Ja ražošanas procesi un izmantotās tehnoloģijas netiks uzlabotas, tad atkritumu un emisiju daudzums

palielināsies.

Šie apsvērumi ir būtiski. Viens no uzņēmumiem, kura darbība ietekmē vides kvalitāti Pļaviņās un kuru var uzskatīt par vienu no galvenajiem pilsētas vides kvalitātes pazeminātājiem ir SIA „Vagonete”. Uzņēmuma darbībai ar atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai ir izvirzīti nosacījumi uzņēmuma darbībai, resursu izmantošanai, gaisa aizsardzībai (tai skaitā arī smakām), notekūdeņiem, troksnim, atkritumiem, grunts, kā arī pazemes ūdeņu aizsardzībai. Tikai ievērojot šos nosacījumus, vides kvalitāte tiks saglabāta un uzlabota.

Attiecībā uz ražošanas uzņēmumu izvietojumu Pļaviņu pilsētas teritorijā, svarīgi ir veikt to ietekmes uz vidi novērtējumu, jeb sākotnējo izvērtējumu saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un pieļaujot tikai tādu ražošanas uzņēmumu būvi, kas neatstāj būtisku ietekmi uz apkārtējo vidi.

5.2. Ūdens

Galvenais Daugavas kvalitāti ietekmējošais faktors ir pilsētu ietekme un tās apkārtnē radītās notekūdeņu slodzes.

5.2.1. Virszemes ūdeņu kvalitāte, peldūdeņu kvalitāte

Daugavas raksturojums:

- skābekļa apstākļi ir neapmierinoši;
- samērā liela organisko vielu un biogēnu koncentrācija;
- maza naftas produktu un smago metālu koncentrācija;
- bioloģiskie un mikrobioloģiskie parametri norāda uz vāju piesārņojuma ietekmi;
- ūdens kvalitāti ietekmē pārrobežu piesārņojums un pilsētu ietekme (tas attiecināms arī uz Pļaviņu pilsētu).

Pļaviņu ūdenskrātuves raksturojums:

- eitrofa, ar nedaudz palielinātu fosfora savienojumu koncentrāciju;
- eitrofiem apstākļiem raksturīgs sugu sastāvs. Aiviekstes raksturojums:
- labi skābekļa apstākļi;
- maza organisko vielu un biogēna koncentrācija;
- laba ūdens kvalitāte pēc bioloģiskajiem rādītājiem.⁷

Galvenie piesārņojošo vielu emisiju ūdenī avoti ir komunālo notekūdeņu un novadīšanas sistēmas apdzīvotajās vietās. Galvenās piesārņojošās vielas, kas tiek novadītas vidē, ir suspendētās vielas, kopējais slāpekļis, kopējais fosfors, naftas produkti, bioloģiskais un ķīmiskais skābekļa patēriņš.

Izvērtējot lokālās individuālās kanalizācijas sistēmas, kā viena no problēmām minama tā, ka notekūdeņus no privātajām mājāsniecībām ne vienmēr novada izolētās izvedamajās bedrēs, tie tiek arī iesūcināti gruntī bez attīrīšanas, pasliktinot dzeramā ūdens kvalitāti grodu akās, vai arī tie nonāk grāvjos un sekojoši ieplūst ūdenstilpēs un ūdenstecēs.

5.2.2. Pazemes ūdeņu kvalitāte

Pļaviņu pilsētā pazemes ūdens tiek iegūts no četriem urbumiem. Pazemes ūdeņus uzskaita instrumentāli, izmantojot - ūdens skaitītājus.

5.2.3. Ūdenssaimniecības raksturojums

Pļaviņu pilsētā sadzīves un ražošanas vajadzībām izmanto pazemes un virszemes ūdeņus.

Ūdens un kanalizācijas pakalpojumus Pļaviņu pilsētā nodrošina SIA „Pļaviņu Komunālie pakalpojumi” (KP). Uzņēmums pašreiz apkalpo apmēram 44% iedzīvotāju. Tikai 20% no sistēmā piegādātā dzeramā ūdens atbilst nacionālajiem un ES standartiem, bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir sliktā stāvoklī.⁸

---

⁷ Latvijas vides aģentūra. "Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2003".

Ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas jomā Pļaviņu pilsētā pēdējo gadu laikā paveikti nozīmīgi darbi. Ūdens sadales tīklā sakārtošana un notekūdeņu savākšana un attīrīšana jāturpina, lai novērstu šādas problēmas:

- Tērauda caurules ir sliktā stāvoklī. Lielākā daļa cauruļvadu avāriju notiek augstās transporta slodzes dēļ.
- Pieeja pašvaldības kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir zema, īpaši Centrālajā un Gostiņu teritorijā. No dažām mājām notekūdeņi tiek izlaisti tieši Daugavas upē.
- Pēc īstermiņa investīciju programmas realizācijas dzelzs daudzums ūdenī pēc attīrīšanas bija daudz zemāks (ne vairāk kā 0,3 mg/l), tomēr tālākajos sadales tīklos ir ievērojama dzelzs uzkrāšanās. Dzelzs koncentrācija ūdenī turpina pārsniegt ES un Latvijas standartus.
- Daudzi cauruļvadi aizsērē, jo ir novietoti nepietiekamā slīpumā, lai nodrošinātu pašattīrīšanās ātrumu.
- Visi notekūdeņi tiek savākti komunālajā kanalizācijas sistēmā kopā ar septiskajiem notekūdeņiem un tiek attīrīti bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (turpmāk NAI). Esošie aerotanki ir par mazu nākotnes plūsmām un slodzēm, to tilpumu ir nepieciešams palielināt par 50%.
- NAI nav uzstādītas restes un pieņemšanas kameras, bet smilšķērāju baseinu konstruktīvais stāvoklis ir ļoti slikts.
- Ja 2002. g. – 2008. g. tiek prognozēts, ka ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai tiek pieslēgti vēl 44% patērētāju, tad jau uz 2015. g. tiek prognozēts, ka tie būs 95%.

Kā nozīmīgu problēmu Pļaviņu pilsētai var minēt lietus ūdens kanalizācijas sistēmas trūkumu. Lietus kanalizācija ir Upes ielā, kā arī atsevišķiem posmiem Odzianas, Raiņa, Pasta un Atvaru ielām. Bez lietus ūdeņu novadīšanas tiek bojātas ielas. Sistēmas sakārtošanu apgrūtina inženierģeoloģiskie apstākļi (dolomīta slāņi). Esošā lietus ūdens kanalizācijas sistēmu praktiski veido grāvju un caurteku sistēma, kas daļēji savienojas ar Skanstupīti un Torņupīti. Caurtekas daudzviet ir aizsērējušas, to uzturēšanai netiek veltīta pietiekama uzmanība.

---

⁸ Pļaviņu pilsētas dome, Pļaviņu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas īstermiņa investīciju programmas 2. fāze. Tehniski – ekonomiskais pamatojums. Pasūtījums: C-03-011, 2003. gada novembris.

Teritorijas plānojuma ietekme uz virszemes ūdeņu kvalitāti

Izvērtējot situāciju jāsecina, ka galvenais uzdevums Pļaviņu pilsētā ir ūdenssaimniecības sistēmu rekonstrukciju veikšana, lai vidē novadīto notekūdeņu attīrīšanas pakāpe atbilstu normatīvām prasībām un piesārņojošo vielu apjoms būtiski samazinātos, bet attīrīšanas ietaišu apsaimniekošana tiktu veikta ievērojot to ekspluatācijas tehnoloģiskos režīmus.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumam ir liela nozīme upju krastu apsaimniekošanā, jo teritorijas plānojums tā II daļā "teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" sniedz informāciju projekta pieteicējam par ierobežojumiem un prasībām, kas saistītas ar Daugavas un Aiviekstes aizsargjoslām.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu punktos 2.11.1. un 2.11.2. noteiktas prasības ūdensapgādei un notekūdeņu savākšanai.

Punktā 3.6.2. noteiktas prasības teritoriju izmantošanai ūdensteču teritorijā, nosakot arī, ka būvju būvniecība pastāvīgai lietošanai Daugavas un citu virsūdensobjektu aizsargjoslās ir aizliegta.

Izvērtējot Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumu, var secināt, ka ievērojot visus teritorijas plānojumā noteiktos ierobežojumus, kā arī realizējot projektus „Pļaviņu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstība”; „Pļaviņu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstība īstermiņa investīciju programmas 2. fāze”; „Austrumlatvijas upju baseinu ūdenssaimniecības attīstība, 3. fāze” Pļaviņu pilsētā notekūdeņi tiks attīrīti atbilstoši normatīvām prasībām un ir paredzams, ka piesārņojošo vielu apjoms, kuras tiek novadītas virszemes ūdeņos, nozīmīgi samazināsies.

Ieteikumi

Veiksmīgai ūdensapgādes infrastruktūras uzlabošanai Pļaviņu pilsētā nepieciešams realizēt uzņēmuma "Halcrow Group Limited" sadarbībā ar SIA "Eiroprojekts" izstrādātajā pētījumā minētos pasākumus.

Teritorijas plānojuma ietekme uz pazemes ūdeņu kvalitāti

Plānojums nosaka prasības pazemes ūdeņu aizsardzībai:

- Visas artēziskās akas, t.sk. bezsaimnieku, jāsakārto, bet tehniski nederīgās akas jātamponē atbilstoši MK 01.06.2000 noteikumiem Nr. 38 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves" un MK 20.01.2004 noteikumiem Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika";
- Ja dzeramā ūdens iegūšanai izmanto ieguves vietu, kuru izmanto vairāk par 50 personām un ūdens piegādes apjoms pārsniedz 10 m³ diennaktī, ir jāveic pasākumi dzeramā ūdens kvalitātes un nekaitīguma nodrošināšanai saskaņā ar MK 29.04.2003 not.Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība";
- Gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas un ap ūdens ņemšanas vietām - vides un dabas resursu aizsargjoslas;
- Ūdensapgādes sistēma jāsakārto atbilstoši MK 12.03.2002 noteikumiem Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti".

Ieteikumi

Citu ieteikumu nav.

5.2.3. Grunts un gruntsūdeņu kvalitāte

Saskaņā ar MK (20.11. 2001.) noteikumos Nr. 483. „Piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība” noteikto, joprojām turpinās apzināto piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu precizēšana. Latvijas vides aģentūras Reģistrā notiek informācijas ievade un pārbaude. Kopš 2005.gada ir pieejams precīzs šo vietu saraksts.

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datiem, Pļaviņu pilsētā atrodas šādas potenciāli piesārņotas teritorijas:

- Skanstnieki, atkritumu izgāztuve;

- Bijusī degvielas smērvielu noliktava Daugava 2 „Retro bārs” SIA;
- Slānekļa eļļa SIA „Vagonete”, Bebrulejas 3b;
- Degvielas, smērvielu noliktava, SIA „DM”;
- Naftas produkti, benzīns, amonjaks –Pļaviņu dzelzceļa stacija;
- Mazuta noliktava – Rīgas ielā 15;
- Degvielas, smērvielu noliktava, Lielā ielā 44.

Teritorijas plānojuma ietekme Teritorijas plānojuma II daļā “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 3.7.1. noteiktas prasības piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju izmantošanai, aizliegts izmantot zemi, ēkas un citas būves, nenovēršot esošo vides piesārņojumu un veikt būvniecību piesārņotā teritorijā.

Ieteikumi Ieteikumu nav.

5.3. kritumu apsaimniekošana

Pļaviņu pilsētā nelegālā sadzīves atkritumu izgāztuve Skanstriekos ir slēgta, un tai nepieciešama rekultivācija. Iedzīvotāji un juridiskās personas slēdz līgumus ar atkritumu apsaimniekošanas organizāciju.

5.3.1. Sadzīves atkritumi

Nepieciešama normatīvajiem aktiem prasībām atbilstošu reģionālo sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu izveide, slēgto sadzīves atkritumu izgāztuvju rekultivēšana, dalīto atkritumu savākšanas punktu iekārtošana.

Ar sadzīves atkritumiem tiek piesārņoti pilsētas meži un apkārtnē. Nepietiek atkritumu savākšanas konteineru. Sadzīves atkritumu problēma saistīta ar caurbraucošo transporta plūsmu- caurbraucēji piesārņo teritoriju un izmet atkritumus.

5.3.2. Bīstamie atkritumi! Unexpected End of Formula

Bīstamie atkritumi rodas gan ražošanas procesos, gan māsaimniecībā. Raksturīgākie atkritumu ražotāji ir autoservisi un remontdarbnīcas, nolietoto automašīnu apsaimniekotāji un autotransporta uzņēmumi. To darbības rezultātā izstrādātās eļļas, naftas produktu saturošie ūdeņi, filtru materiāli, autoriepas, akumulatori, absorbenti, šķīdinātāji. Bīstamos atkritumus rada arī celtniecības uzņēmumi ar būvgružiem, kas satur bīstamas vielas (arī kādreiz tik populārās azbestcements jumta seguma loksnes). Gan ražošanā, gan māsaimniecībā rodas bīstamie atkritumi - svina akumulatori, luminiscentās lampas, baterijas. Bīstamos atkritumus jāparedz nodot organizācijām, kas ir saņēmušas atļaujas šāda veida atkritumu apsaimniekošanai.

Teritorijas plānojuma ietekme

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā II daļā “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 2.11.7. punktā paredz prasības sadzīves un dzīvnieku izcelsmes atkritumu apsaimniekošanai. Teritorijas plānojums paredz atkritumu saražotāja līguma slēgšanu ar atkritumu apsaimniekotāja organizāciju, kā arī aizliedz atkritumu izgāztuvju ierīkošanu pilsētas teritorijā.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums neparedz pašvaldības saistošo noteikumu veidā noformulētas prasības bīstamo atkritumu apsaimniekošanai.

Ieteikumi

Ieteikme uz apkārtējo vidi var rasties gadījumos, kad atkritumi netiek pareizi apsaimniekoti. Tā kā saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” pašvaldība ir atbildīga par šo pakalpojumu organizēšanu savā teritorijā, tai ir tiesības pieņemt atbilstošus saistošos noteikumus šī procesa regulēšanai.

Lai atrisinātu ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās problēmas Pļaviņu pilsētā, būtu jāparedz:

- iesaistīt sadzīves atkritumu centralizētā savākšanā pēc iespējas visus atkritumu ražotājus;
- pēc iespējas vairāk atkritumu pārstrādāt, izmantojot tos kā otrreizējās izejvielas;

- aktivizēt organisko atkritumu kompostēšanu;
- veicināt sabiedrības izglītošanu vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas jautājumos.

5.4. Derīgie izrakteņi	Pļaviņu pilsētā derīgu izrakteņu nav, tiek apstrādāts dolomītakmens (SIA „Pļaviņu DM”). Dolomīta pārstrādes rūpnīca noteikta kā ražošanas teritorija.
Teritorijas plānojuma ietekme	-
Ieteikumi	Ieteikumu nav.
5.5. Citas teritorijas	Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ir iekļauti 3 objekti, kas atrodas Pļaviņu pilsētas teritorijā, no tiem 1 - arheoloģijas piemineklis, 1 - arhitektūras piemineklis un 1 vēstures piemineklis.
5.5.1. Kultūrvēsturiskie pieminekļi	
Teritorijas plānojuma ietekme	Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma II daļā “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 2.8. noteiktas prasības kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiski nozīmīgu būvju aizsardzībai, kā arī pamatojoties uz Aizsargjoslu likumu, līdz individuālās aizsardzības zonas noteikšanai kultūras pieminekļiem pilsētā noteikta 100 metru aizsargjosla.
	<p>Kultūras pieminekļi aizsargājami un izmantojami saskaņā ar likumu “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un MK 26.08.2003. noteikumiem Nr. 474 “Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”.</p> <p>Izstrādājot Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumu respektēta kultūrvēsturiski nozīmīgā ainava, un pilsētas vēsturiski izveidojies plānojums, esošās apbūves mērogs un raksturs.</p>
Ieteikumi	Ieteikumu nav.
5.5.2. Rekreācijas vide	Pļaviņu pilsētā būtisku rekreācijas vidi veido Daugavas ūdenskrātuve un tās apkārtnē, bet applūstošā Daugavas palīene neļauj pilnībā izmantot pilsētas vidi Pļaviņās un veidot infrastruktūru, kas veicinātu ūdensmalas izmantošanu atpūtai, darījumiem.
	Pilsētā šobrīd nav nozīmīgu tūrisma objektu, peldvietu, netiek izmantota iespēja attīstīt rekreācijas iespējas saistītas ar ūdeni (laivu noma, ūdens transports, makšķerēšana, u.tml.). Daugavas krastam tāpat kā pārējai pilsētas teritorijai trūkst labiekārtojuma koncepcijas, teritorija tiek izmantota neorganizēti.
	Pakalpojuma objekti, kas orientēti uz tranzīta plūsmu Pļaviņās izvietoti pie Daugavas un Rīgas ielas. Par tādiem var uzskatīt degvielas uzpildes staciju, kafējnīcas un veikalus, kā arī apstāšanās laukumus Daugavas malā. Diemžēl līdz šim Pļaviņu pilsētas ieguvumi no tranzīta ir nelieli, kas saistās gan ar citu pakalpojumu centru – Koknese, Jēkabpils – tuvumu, kā arī ar nepietiekami kvalitatīvu pakalpojumu piedāvājumu Pļaviņās.
	<p>Interesanti apskates objekti Pļaviņās ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis - Gostiņu skanst- viduslaiku nocietinājums. - Valsts nozīmes vēstures piemineklis - rakstnieka J.Jaunsudrabiņa un gleznotāja A. Štrāla dzīves vieta. - Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis - Gostiņu luterāņu baznīca.

Kā nozīmīgu ainavisku teritoriju Pļaviņās var minēt Skanstupītes augšējo ūdenskritumu Gostiņos (Pļaviņu pilsētas austrumu daļā), ap 200 m no Skanstupītes ietekas Daugavas ūdenskrātuvē.

Teritorijas plānojuma ietekme

Pļaviņu pilsētas teritorijā tiek noteiktas visu veidu aizsargjoslas, atbilstoši Aizsargjoslu likums. Teritorijas plānojumā, sadaļā par aizsargjoslām, likuma prasības principā tiek ievērotas. Aizsargjoslas sadalītas pa to veidiem. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās darbības negatīvo ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas. Nosakot aizsargjoslas, ņemti vērā arī MK 1998. gada noteikumi Nr. 284 – „Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika”.

Ūdensobjektu aizsargjoslu platumi Pļaviņu pilsētā teritorijas plānojumā tiek noteikti:

- Daugavai- 10 m no krasta nogāžu augšmalas, vietās, kur krastu veido vienlaidu dambis līdz dambja ārējās nogāzes pakājei;
- Aiviekstei- 10 m no krasta līnijas;
- Skanstupītei- 10 m no krasta līnijas;
- Torņupītei- 10 m no krasta līnijas.

Aizsargjoslā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzes augšmalai un virszemes ūdeņu aizsargjoslās netiek noteikti papildus nosacījumi Aizsargjoslu likumā minētajiem aprobežojumiem.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma II daļā “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 3.2.4. tiek noteiktas prasības tūrisma un rekreācijas teritorijām:

- Ierīkojot telšu, kempingu u.c. atpūtas vietas, tās jānodrošina ar iekārtotu ugunsкура vietu, atkritumu tvertnēm, tualeti.
- Būvniecību jaunās apbūves teritorijās atļauts uzsākt pēc ielu (ceļu) un inženierkomunikāciju izbūves. Ielas (ceļus) un maģistrālās inženierkomunikācijas izbūvē zemes gabala īpašnieks par saviem līdzekļiem.
- Objekta apkalpošanai nepieciešamās stāvvietas izvietot attiecīgā objekta teritorijā.
- Upju un dīķu krastus regulāri tīra tikai vietās, kur paredzēts veidot atvērtu skatu uz ūdensobjektu, labiekārtotu atpūtas vietu arī laivotāju pieturvietu.
- Būvju būvniecība pastāvīgai lietošanai Daugavas un citu virsūdensobjektu aizsargjoslās aizliegta. Pagaidu īpašnieks ir atbildīgs par pagaidu (sezonas) būves transportēšanu.
- Būvju būvniecība nedrīkst traucēt vai bojāt krasta aizsargdambju ekspluatāciju.

Ieteikumi

Realizēt projekta “Tūrisma attīstība Daugavas ielejā no Ķeguma līdz Pļaviņām” ietvaros paredzētās aktivitātes.

5.5.3. Kapsētas

Pļaviņu pilsētā plašu teritoriju aizņem Bāru kalna kapi. Ir izstrādāts kapsētas paplašināšanas un kapličas būvniecības projekts.

Teritorijas plānojuma ietekme

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma II daļā “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 3.6.5. noteiktas prasības kapsētas teritorijas izmantošanai, bet punktā 4.3.1. kapsētas teritorijai noteikta 300 m aizsargjosla no kapsētas teritorijas ārējās malas.

Ieteikumi

Ieteikumu nav.

5.5.4. Riska objekti

Nacionālas nozīmes paaugstināta riska teritorijas Pļaviņu pilsētā:

- dzelzceļa līnija Indra – Daugavpils – Krustpils – Rīga

un teritorijas

Dzelzceļa līnija Indra – Daugavpils – Krustpils – Rīga (T17) ir nacionālas nozīmes paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objekts, kategorijā “Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnijas, kas noteiktas kā ķīmisko vielu un ķīmisko produktu transportēšanas infrastruktūras objekti” (T);

- applūšanas riska teritorija - Daugavas palīene no Pļaviņām līdz Jēkabpilij.

Applūstošā Daugavas palīene ierobežo krasta izmantošanu un apgrūtina atbilstošas infrastruktūras izveidi, kas veicinātu ūdensmalas izmantošanu sabiedriskiem un rekreatīviem mērķiem.

Kā riska teritorijas atzīmējamas arī šādas vietas:

- Pļaviņu HES ietekmes zona, kur notiek krasta erozija. Lai to ierobežotu un uzturētu ekspluatācijas kārtībā ūdenskrātuves inženieraisardzības būves, no 1999. gada līdz 2003. gadam veikti Daugavas krasta neatliekamie stiprināšanas darbi, tai skaitā Pļaviņu HES ūdenskrātuves malas nostiprinājumu izbūve un zemūdens daļas nostiprināšana.
- Gar pilsētas ziemeļu robežu iet un austrumu daļā pieslēdzas Valsts un starptautiskās nozīmes autoceļš (E22; A6) “Rīga- Daugavpils- Krāslava- Baltkrievijas robeža (Paternieki)”, kas vienlaikus kalpo kā pilsētas apvedceļš. Tomēr būtiska intensitāte saglabājas arī pilsētā uz maģistrālās Rīgas, Daugavas ielas, kuru izvēlas vieglais transports.
- SIA „Vagonete”. Tehnoloģiskā procesā koksnes piesūcināšanai izmanto eļļaino antiseptiķi. Kā izejmateriāls tiek izmantota slānekļa eļļa, kuras sastāvā ir bīstamas vielas: benzols, tulols, ksilols, fenols un etilbenzols. Iespējamas emisijas atmosfērā un iespējama slānekļa eļļas nokļūšana augsnē.
- Degvielas uzpildes stacija.

Teritorijas plānojuma ietekme

Aplūstošas vietas Daugavas palīenē ir noteiktas kā būvniecībai nepiemērotas teritorijas.

Rīgas un Daugavas ielu plānots labiekārtot, paredzot starp ielu un Daugavu izveidot apstādījumu teritorijas un tūrisma objektus.

Ieteikumi

Ieteikumu nav.

6. Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Pašvaldības teritorijas plānojums ir dokuments, kura īstenošana atstāj ievērojamu ietekmi uz visas teritorijas attīstību arī uz dabas un vides stāvokli. No teritorijas plānojuma izstrādes kvalitātes lielā mērā ir atkarīga dabas vides un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāte.

Pļaviņu pilsētas teritorijas novietojums Daugavas krastā un ekonomiskās attīstības potenciāls nosaka nepieciešamību teritorijas plānojumā ietvert saimnieciskās aktivitātes veicinošus nosacījumus it īpaši vērstus uz tūrisma attīstību. Īstenojot šāda veida attīstību, slodze uz teritoriju būtiski nepieaug.

Plānojums akcentē un atbalsta teritorijas izmantošanas intensificēšanu otrpus dzelzceļam, tūrisma attīstības veicināšanu (pakalpojumu efektivitātes paaugstināšanu, kultūras dzīves aktivizēšanu, labvēlīgas vides veidošanu-brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanu).

Pļaviņu pilsētas teritorija ir bagāta ar ūdens resursiem, bet ūdeņu krastu aktīvāku izmantošanu bremzē Daugavas krasta erozija un plūdu bīstamība palu laikā, līdz ar to jaunas apbūves veidošana gar Daugavas krastu Pļaviņu centrā nav plānota.

Lai kompensētu iespējamo slodzi uz teritoriju, samazinātu negatīvu ietekmi uz vidi un nodrošinātu līdzsvarotu pilsētas attīstību, plānojumā ietverti vairāki pamatprincipi:

- Jauna ražošanas apbūve, tiek plānota, intensificējot jau esošo teritoriju izmantošanu.

- Jauna dzīvojamā apbūve plānota brīvajās teritorijās, kuru pašreizējais NĪLM ir lauksaimniecības zemes, un paredzot to kā esošās apbūves turpinājums.
- Dzīvojamās apbūves teritorijās nav atļauta ar ražošanu saistītu saimniecisko objektu izveide.
- Būvniecību jaunās apbūves teritorijās atļauts uzsākt pēc ielu (ceļu) un inženierkomunikāciju izbūves.
- Būvniecība veicama, maksimāli saglabājot kultūrvēsturisko apbūvi, dabas pamatni un kokus.
- Teritoriju apsaimniekošana jāveic atbilstoši tajā izvietotā objekta specifikai. Ja nepieciešams jānovērš vides piesārņojums saskaņā ar vides aizsardzības institūciju nosacījumiem, jāparedz teritorijā esošo pamesto vai nepilnīgi izmantoto būvju, tālākā izmantošana, rekultivācija, rekonstrukcija vai nojaukšana.
- Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, atbilstošajām aizsargjoslu noteikšanas metodikām un citiem normatīvajiem aktiem, Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā noteiktas aizsargjoslas. Pļaviņu pilsētas teritorijā noteiktas šādas aizsargjoslas:
  - a. vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas;
  - b. ekspluatācijas aizsargjoslas;
  - c. sanitārās aizsargjoslas;
  - d. citas aizsargjoslas, ja tādas paredz likums.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā noteikti gadījumi un teritorijas, kur nepieciešama detālplānojuma izstrāde:

- Jauna ražošanas apbūve, tiek plānota, intensificējot jau esošo teritoriju izmantošanu;
- Pirms DUS un GUS būvniecības;
- Jaunu apbūves teritoriju (4 un vairāk māju grupa) veidošanai;
- Pirms būvniecības, kuras rezultātā palielinās apbūves blīvums esošajos daudzstāvu dzīvojamo namu pagalmos;
- Pirms jaunu ražošanas uzņēmuma būvniecības;
- Gadījumos, kas noteikti Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Izvērtējot Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma risinājumus, nav paredzams, ka plānotās (atļautās) ražošanas teritorijas varētu radīt būtiskas problēmas attiecībā uz vides aizsardzību (skat. punktu 5.1 „Ieteikumi”).

Teritorijas plānojumā tiek noteikta teritoriju izmantošana atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai, paredzot sakārtot arī teritorijas, kur jau notiek aktīva saimnieciskā darbība, līdz ar to plānojums neradīs problēmas vides aizsardzībai būtiskām teritorijām. Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā galvenās vides politikas pamatnostādnes, kā arī vides un dabas aizsardzības normatīvi tiek ievēroti. No vides un dabas aizsardzības viedokļa nozīmīgākie no tiem ir normatīvi, kas nosaka aizsargjoslu ievērošanas nepieciešamību noteiktajās teritorijās.

7. Plānošanas dokumenta iespējamās alternatīvas

7.1. Alternatīvu izvēles pamatojums

Vides pārskatā apskatītas divas alternatīvas:

- “nulles” variants;
- teritorijas plānojuma pirmā redakcija.

7.1.1. Nulles variants

Izanalizējot Pļaviņu pilsētas teritorijas esošo izmantošanu un salīdzinot to ar plānoto teritorijas izmantošanu, tiek piedāvāts alternatīvais variants – “nulles” variants t.i. – izstrādātais teritorijas plānojums netiek realizēts.

Pašvaldības teritorijas plānojums ir dokuments, kas nosaka: plānoto (atļauto) izmantošanu un aprobežojumus ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem. Pašvaldības teritorijas plānojums ir saistošs katram zemes īpašniekam, uzsākot apbūvi, saimniecisko darbību vai veicot zemes transformēšanu.

Ja pašvaldībai nav spēkā esoša teritorijas plānojuma, zemes īpašniekiem jārēķinās ar papildus procedūrām (būvniecības publiskā apspriešana). Vairākas darbības kā, piemēram, zemes transformācija, valsts un ES tehniskās palīdzības projektu realizācija u.c.) normatīvajos aktos atļautas tikai saskaņā ar teritorijas plānojumu. Aprūtināta būtu sekojošu uz teritorijas attīstību un apsaimniekošanu attiecināmu darbību saskaņošana:

- uzsākt jebkuru zemesgabalu sadalīšanu, apvienošanu vai robežu pārkārtošanu;
- izstrādāt detālos plānojumus atsevišķām teritorijas daļām;
- uzsākt būvprojektēšanu un būvniecību, kā arī esošo būvju renovāciju, rekonstrukciju un restaurāciju;
- uzsākt inženierkomunikāciju, ceļu un tiltu būvniecību,
- veikt teritorijas labiekārtošanu.

Plānojuma neesamība noved pie normatīvo aktu pārkāpumiem vides aizsardzībā, aizsargjoslu un servitūtu izmantošanā, dabas resursu ieguvē un citās valsts un pašvaldības pārraudzībā esošās jomās. Normatīvo aktu prasību ievērošana prasītu vairāk pūļu un resursu no iedzīvotāju un uzņēmēju puses, it īpaši uzsākot jaunu, vai paplašinot esošo saimniecisko darbību.

Plānojuma neesamība nākotnē varētu novest pie nepārdomātas un haotiskas apbūves. Būtu aprūtināta ceļu, elektroapgādes, gāzes, ūdensvadu un citu infrastruktūras objektu projektēšana. Pastāvētu iespēja, ka ražošanas teritorijas tiktu izvietotas blakus rekreācijas un dzīvojamo ēku teritorijām, kas neizbēgami novestu pie dzīves vides kvalitātes pazemināšanās.

Zemes vienību dalīšana, intensīva apbūve ne tikai radītu iespēju nepārdomāti veidoties jaunām blīvi apdzīvotām vietām, bet arī mazinātu teritorijas ainavisko vērtību, aizsedzot ainaviskos skatus.

Nepārdomāta teritorijas telpiskā attīstība, neievērojot dabas un vides aizsardzības prasības, pazeminātu dzīves kvalitāti (estētiskās vērtības, vides kvalitāti utt.) un rezultātā mazinātu arī nekustamā īpašuma vērtību..

Izvēloties „0” alternatīvu – t.i. neīstenojot Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumu, paredzams, ka vides kvalitāte pazemināsies.

**7.1.2. Variants
“Pļaviņu
pilsētas
teritorijas
plānojuma
pirmā
redakcija”**

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums nosaka pilsētas teritorijas organizāciju izmantošanas priekšnoteikumus, dabas resursu apsaimniekošanu un dabas vērtību saglabāšanu.

Ņemot vērā pašvaldības noteiktās prioritātes un iedzīvotāju priekšlikumus, kā arī pamatojoties uz iespējamo attīstības virzienu analīzi un Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējumu (vides pārskata [6.nodaļa](#)), **viennozīmīgi ir skaidrs, ka Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošana neatstās nelabvēlīgu ietekmi uz apkārtējo vidi, kā arī uz cilvēkiem un viņu veselību.**

**7.2. Iespējamie
kompensē-
šanas**

Pļaviņu pilsētas teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un līdz ar to **kompensējošie pasākumi nav nepieciešami.**

8. Iespējamā pārrobežu ietekme

Pļaviņu pilsēta atrodas Aizkraukles rajonā, kurš robežojas ar Lietuvu. Pļaviņu pilsēta atrodas pietiekami lielā attālumā no Lietuvas robežas un pārrobežu ietekmi ir nebūtiska.

Plānojot teritorijas izmantošanu Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā, pagaidām netiek paredzēta tādu ražošanas zonu izveide, valstiski nozīmīgu, lielu rūpniecisku objektu būvniecībai. Ja teritorijas plānojuma darbības laikā tiks plānota nozīmīga rūpniecības uzņēmuma būve, tad jāņem vērā, ka likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikumā ir norādītas darbības, kurā ir jāveic ietekmes uz vidi izvērtējums un 2. pielikumā ir norādītas darbības, kurām nepieciešams veikt sākotnējo izvērtējumu. Saskaņā ar šo likumu tiks izvērtēts paredzētās darbības ietekmes uz apkārtējo vidi (paredzētās darbības izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī floru, faunu, bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu minēto jomu mijiedarbību), arī uz blakus esošajām teritorijām. Ražošanas uzņēmumu būvniecība, par kuriem pēc IVN procedūras veikšanas tiks konstatēts, ka to darbība var radīt pārrobežu ietekmes, netiks realizēta.

Līdz ar to arī nav paredzama šādu ražotņu iespējamā pārrobežu ietekme ar piesārņojošo vielu emisijām atmosfērā.

Pļaviņām ir aktuāla pārrobežu ietekme, ja tiek piesārņota Daugava Baltkrievijā.

9. Monitoringa pasākumi

LR likums "Par vides aizsardzību" definē, ka vides monitoringa ir sistemātiski vides stāvokļa un piesārņojuma emisiju vai populāciju un sugu novērojumi, mērījumi un aprēķini, kas nepieciešami vides stāvokļa vērtējumam, vides politikas izstrādāšanai un vides un dabas aizsardzības pasākumu plānošanai, kā arī to efektivitātes kontrolei. Vides nacionālā monitoringa programma paredz novērojumus, lai konstatētu gaisa un ūdens kvalitātes izmaiņas, dabas resursu izmaiņu tendences, kā arī saglabātu mūsu teritorijai raksturīgās ainavas, augu un dzīvnieku sugas. To veido piecas daļas gaisa un klimatu pārmaiņu monitoringa daļa, ūdeņu monitoringa daļa, bioloģiskās daudzveidības monitoringa daļa, sauszemes vides un tās komponentu monitoringa daļa, ģeoloģisko procesu monitoringa daļa. Lai izvērtētu Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanu, nav paredzēts realizēt kādus īpašus monitoringa pasākumus.

Vides kvalitātes monitoringa Pļaviņu pilsētā veicams saskaņā ar valsts monitoringa pasākumiem, ja līdz ar jaunas vides nacionālās monitoringa programmas izstrādi, tādi tiks noteikti izveidoti arī Pļaviņu pilsētas teritorijā. Vides stāvokļa uzraudzību veic attiecīgās valsts institūcijas.

Kopsavilkums

Vides pārskats sagatavots saskaņā ar MK 23.03.2004. noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, ka nosaka kārtību, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir noteikt vispiemērotāko Pļaviņu pilsētas teritorijas izmantošanu, saskaņojot valsts, pašvaldības, vietējo iedzīvotāju un zemes īpašnieku intereses, nodrošināt pilsētas līdzsvarotu attīstītību, paaugstināt Pļaviņu pilsētas teritorijas pievilcību vietējo iedzīvotāju, esošo un potenciālo uzņēmēju acīs, veidot pievilcīgu uzņēmējdarbības un investīciju vidi.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums sastāv no sekojošām daļām:

1. daļa – paskaidrojuma raksts;
2. daļa – teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
3. daļa - grafiskā daļa;
4. daļa - pārskats par plānojuma izstrādi.

Pļaviņu pilsēta atrodas Aizkraukles rajonā, tās teritorija ir 721,6 ha liela, pilsētā dzīvo 3790 iedzīvotāju- iedzīvotāju skaits samazinās un nav paredzama strauja ekonomiskā izaugsme un būvniecības ekspansija. Svarīgāk ir saglabāt un efektīvi izmantot esošos objektus.

Pļaviņu pilsētas esošo vides stāvoklis ir apmierinošs.

Pļaviņu pilsētas teritorijā neatrodas neviens dabas objekts vai teritorija, kurai būtu piešķirts īpaši aizsargājama objekta vai teritorijas statuss.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma vides aizsardzības mērķis ir nodrošināt, ka turpmākie pasākumi uzlabos vides situāciju - Daugavas upes un tās aizsargjoslu apsaimniekošanu, lai novērstu piesārņojumu un krastu eroziju, kā arī lai saglabātu ainavu.

Ievērojot Latvijas normatīvo aktu prasības un Pļaviņu pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ietvertās prasības, viennozīmīgi ir skaidrs, ka teritorijas plānojuma īstenošana var atstāt tikai labvēlīgu ietekmi uz apkārtni, t.sk. arī uz cilvēkiem un viņu veselību.

Teritorijas plānojuma risinājumiem netiek piedāvāti alternatīvie varianti. Tā kā Pļaviņās nav īpaši aizsargājamo dabas (nākamo Natura 2000), tad kompensējošie pasākumi netiek paredzēti.

Saistībā ar plānošanas dokumenta – Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanu nav paredzamas pārrobežu ietekmes.

Lai izvērtētu Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanu, nav paredzēti īpaši pasākumi papildus valsts vides nacionālā monitoringa programmas pasākumiem.

Protokols

Iedzīvotāju sapulce
Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma un vides pārskata sabiedriskā apspriešana
Iedzīvotāju sapulce

PROTOKOLS

Pļaviņas, 22.04.2005

Dienas kārtība:

- 1) Vispārīga informācija par teritorijas plānojumu, tā izstrādes gaitu, pielietojumu.
- 2) Teritorijas attīstību ietekmējošie faktori.
- 3) Dabas un vides aizsardzības prasības.
- 4) Vides pārskats un stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
- 5) Inženierkomunikācijas.
- 6) Esošā teritorijas izmantošana un zonējums
- 7) Pilsētas attīstības vīzija.
- 8) Plānotās (atļautās) teritorijas izmantošanas risinājumi, kartogrāfiskais materiāls.

Piedalās Pļaviņu pilsētas domes deputāti un iedzīvotāji, kopā 24 (t.sk. daļa dalībnieki skat. sarakstu pielikumā).

Sanāksmi vada: Līga Ozoliņa

Protokolē: Rita Beikmane

Sanāksmi sāk plkst.15.05

Jautājums, komentārs. 1) Vai Jūs apskatiet arī tādus jautājumus, ko darīt ar neizmantotajām, nepabeigtajām ēkām un ko ar tām darīt. 2) Cik liels pilsētā var būt jauni veidojams īpašums? 3) Vai tiek ņemta vērā kadastra zonējums, plānojot turpmāko izmantošanu?

Atbilde: 1) Pašreizējā izmantošanā mēs atzīmējam nepabeigtās daudzdzīvokļu mājas kā degradētas teritorijas – tās nav daudzdzīvokļu ēkas, jo tam netiek izmantotas, tās ilgstoši stāvējušas nepabeigtas, izpostītas, bojā pilsētas skatu. Plānotajā izmantošanā tās esam atstājuši kā daudzdzīvokļu teritorijas, lai gan nav pasakāms, vai visas iesāktās ēkas ir finansiāli izdevīgi pabeigt. Līdz ar to šo jautājumu var izvirzīt sabiedriskajai apspriešanai. Pilsētā minimālais nesadalāmais zemes gabala lielums būs 1200m². Kadastra zonējumu izstrādā Valsts zemes dienests, un tas ir svarīgs pie kadastra vērtības aprēķināšanas, teritorijas plānojumu tas neietekmē tieši.

“Pļaviņu DM”.

iesakām paplašināt ražošanas zonējuma teritoriju ap mūsu uzņēmumu, t.sk. Daugavas virzienā, ievērojot tauvas joslu. Tur tāpat iet komunikācijas.

Viena no nopietnām problēmām Pļaviņās – ledus sastrēgumi. Daugava šajā vietā pagriežas pa kreisi, līdz ar to ledus krāvumi veidojas Pļaviņu sākumā, ledi nespēj iegriezties pa straumi. Tā ir ilga un dažādi risināta problēma. Pie Pļaviņu DM nevajag paredzēt aizsargvalni, šeit tāpat ir augsts un dolomīta krasts. Pie HES izbūves Bebrulejas klīnti bija paredzēts norakt. HES izbūvēja ātrāk, līkums palika. Melioprojektam 1999.gadā pat bija projekts, izsūkt līkumu un norakt.

Komentārs. Kamēr nebija izbūvēts HES, Daugavas krasts, neskatoties uz stāvumu, bija apbūvēts, piemēram, Avena māja – 1 stāvs pilsētas pusē, 2 stāvi upes pusē.

Kartē Gostiņu baznīcai labot no darījuma uz sabiedrisko objektu apbūvi.

No vairākiem izskan ierosinājumi veidot daudzfunkcionālu zonējumu, ir grūti paredzēt, ar ko nodarbosies esošie zemes īpašnieki. Pļaviņas ir mazpilsēta, lai noteiktu striktas prasības.

No plānošanas aspekta nevēlama ir ražošanas un dzīvojamās apbūves atrašanās blakus. Līdz ar to daudzfunkcionālajā centra teritorijā, tiek ieteikts izslēgt ražošanas objektu darbību, izņemot nelielas ražotnes kā, jau pieminētais kulinārijas cehs, individuālais darbs, ja tas nerada troksni un neapgrūtina apkārtējos iedzīvotājus.

Par sarkanajām līnijām, ēku atrašanos uz un aiz sarkanajām līnijām.

Jautājums. Pasta iela. Grāfs T.Medema celta baznīca un kultūrvēsturiskas ēkas. Kāda aizsardzība ir paredzēta plānojumā.

Atbilde. Ap kultūras pieminekļiem noteikta 100 m aizsargjosla. Plānojuma ietvaros tiek izstrādāts priekšlikumu projekts individuālās aizsardzības zonas noteikšanai. Priekšlikumi sagatavoti atbilstoši VKPAI norādījumiem, lai individuālo aizsardzības joslu varētu apstiprināt.

Komentārs. Dzelzceļa loma. Tas rada troksni un lielā mērā traucē.

Atbilde. Sazinoties ar Latvijas Dzelzceļu, esam noteikuši dzelzceļa aizsardzības zonu, kā arī ir zināms, ka kravas transporta plūsma paliks intensīvāka. Gulbenes virziens no pasažieru pārvadājumu viedokļa Latvijas Dzelzceļam nav perspektīvs.

Kapsētas teritorija, ņemot vērā domes uzsāktos labiekārtošanas darbus un pilsētas vajadzības tiks paplašināta. Kapsētai noteikta 300 m aizsargjosla. Praktiski tā ir Pļaviņu pilsētā noteiktā meža aizsargjosla. Citas "zaļās" teritorijas jā saglabā pie Daugavas kā labiekārtoti apstādījumi.

Organizatoriski jautājumi par priekšlikumu iesniegšanas kārtību, pārrunas ar atsevišķiem zemes īpašniekiem. Domē tiks izveidota darba grupa iedzīvotāju priekšlikumu izskatīšanai.

Sanāksmi beidz plkst.17.45

Rīta Beikmane

**Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma un vides pārskata
sabiedriskās apspriešanas sapulce**

Pļaviņas
2005.gada 22.aprīlis

Reģistrācijas lapa

Nr. p. k.	Vārds, uzvārds	Tālrunis	Paraksts
1	Līga Ozoliņa	9128482	
2	Andra Rudzītis	5134624	
3	ABS "Vnsi-A" vadītājs Laila Kubiņa	6156984	
4	SIA "PATO-1" Igoris FUKOVS	5134010 F. 5134872	
5.	Jānis Miļūns	5136353	
6.	Arnis Saksovska	5134708	
7.	Arvids Grundelis	5134900	
8	Klāvis Bērns	5734193	
9.	MODRIS AVOTIŅŠ	9255844	
10.	Jeni Kaplers	6596476	
11.	Ervins Lapa	9264868	
12	Ainars BARDOUŠIS	8462756	
13	HELMUTS BANDERIS	9273156	

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS
par AIZKRAUKLES RAJONA PĻAVIŅU PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA
Pilnveidošanu

2006.gada 25. februārī

Plānošanas dokumenta izstrādātājs	Konsultāciju uzņēmums „Grupa93”
Plānošanas joma, plānošanas dokumenta veids	Vietējās pašvaldības teritorijas plānojums
Plānošanas teritorija	Pļaviņu pilsētas administratīvā teritorija
Plānošanas dokumenta izstrādes stadija	Galīgā redakcija
Saistošie vides normatīvie akti informatīvā ziņojuma sagatavošanai	Vides normatīvie akti, kuru ir saistoši vietējo pašvaldību teritoriju plānojumu izstrādē un vides pārskatu sagatavošanā: likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23.5 panta ceturtnā daļa; MK 23.03.2004. Noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII daļa
<p><i>Vides pārskats (ieteikumi)</i></p> <p><i>Punkts 5.1.:</i> 1) Izvērtējot esošo stāvokli Pļaviņu pilsētā, kur ir salīdzinoši daudz ražošanas uzņēmumu, jāņem vērā, ka vides kvalitātes uzlabošanas rūpniecībā, kokrūpniecībā u.c. nodrošinās jauno tehnoloģiju ieviešana, dabas resursu saprātīga izmantošana, pareiza atkritumu apsaimniekošana.</p> <p>Attiecībā uz ražošanas uzņēmumu izvietojumu Pļaviņu pilsētas teritorijā svarīgi ir veikt to ietekmes uz vidi novērtējumu, jeb sākotnējo izvērtējumu saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un pieļaujot tikai tādu ražošanas uzņēmumu būvi, kas neatstāj būtisku ietekmi uz apkārtējo vidi.</p> <p><i>Punkts 5.2.3.:</i> 2) Veiksmīgai ūdensapgādes infrastruktūras uzlabošanai Pļaviņu pilsētā nepieciešams realizēt uzņēmuma “Halcrow Group Limited” sadarbībā ar SIA “Eiroprojekts” izstrādātajā pētījumā minētos pasākumus.</p> <p><i>Punkts 5.3.2.:</i> 3) Ietekme uz apkārtējo vidi var rasties gadījumos, kad atkritumi netiek pareizi apsaimniekoti. Tā kā saskaņā ar likumu „Par</p>	<p><i>Teritorijas plānojuma pilnveidošana:</i></p> <p>Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta punktā 4.7. un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu punktā 3.3. ņemti vērā vides pārskata ieteikumi.</p> <p>Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta punktā 4.12.1. ņemti vērā vides pārskata ieteikumi.</p> <p>Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta punktā 4.2.4. ņemti vērā vides pārskata</p>

<p>pašvaldībām” pašvaldība ir atbildīga par šo pakalpojumu organizēšanu savā teritorijā, tai ir tiesības pieņemt atbilstošus saistošos noteikumus šī procesa regulēšanai.</p> <p>Lai atrisinātu ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās problēmas Pļaviņu pilsētā, būtu jāparedz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iesaistīt sadzīves atkritumu centralizētā savākšanā pēc iespējas visus atkritumu ražotājus; • pēc iespējas vairāk atkritumu pārstrādāt, izmantojot tos kā otrreizējās izejvielas; • aktivizēt organisko atkritumu kompostēšanu; • veicināt sabiedrības izglītošanu vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas jautājumos. <p><i>Punkts 5.5.2.:</i> 4) Realizēt projekta “Tūrisma attīstība Daugavas ielejā no Ķeguma līdz Pļaviņām” ietvaros paredzētās aktivitātes.</p>	<p>ieteikumi.</p> <p>Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta punktā 1.4.5. ņemti vērā vides pārskata ieteikumi.</p>
<p><i>Attiecībā uz vides pārskatu saņemtie Vides valsts pārraudzības biroja komentāri un priekšlikumi</i></p> <p>Secinājums 1:</p> <p>1) informāciju par Pļaviņu pilsētas un/vai tam piegulošajā teritorijā esošajām valsts vides monitoringa novērojumu stacijām un tajās veikto novērojumu aprakstu, kas ļautu izstrādāt Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa ziņojumu.</p>	<p><i>Teritorijas plānojuma pilnveidošana:</i></p> <p>Saskaņā ar Vides monitoringa ziņojumu (2006), tuvākas valsts vides monitoringa stacijas, kas pēta ūdenstecei atrodas augšpus Pļaviņām uz Daugavas 1,5 km lejpus Jēkabpils (Zeļķu tilts) D469 un Daugava augšpus Ogres D427 .</p> <p>Tuvākā valsts vides monitoringa stacija, kas pēta ūdenstilpes: Pļaviņu ūdenskrātuve - augšpus Aizkraukles (E061).</p> <p>Upju monitoringa punktos, kā arī ūdenstilpju monitoringa punktos tiek ņemti makrozoobentosa un makrofitu paraugi, tiek noteikti fizikāli ķīmiskie kritēriji un biogēnie elementi.</p> <p>Tuvākā monitoringa stacija pazemes ūdeņiem atrodas Trepē (Līvānos) (monitorings tiek veikts urbumā).</p>

2)izvērtējumu par Pļaviņu centralizētās ūdens ņemšanas vietas ķīmiskās aizsargjoslas konfigurāciju, atļautajām (plānotajām) darbībām ūdens ņemšanas vietas ķīmiskajā aizsargjoslā, un noteiktajām prasībām ūdens resursu kvalitātes aizsardzībai.

Pļaviņās atrodas hidroloģiskā monitoringa esošā stacija.

Tuvākā gaisa kvalitātes monitoringa stacija atrodas Rīgas pilsētā.

ICP – Integrālā monitoringa novērojumi, kā arī reģionālā līmeņa GAW/EMEP novērojumi tiek veikti Zosēnos.

Tuvākā gaisa piesārņojuma ietekmes uz dabisko veģētāciju un graudaugiem monitorings (sūnu paraugu ņemšanas vieta) atrodas Pļaviņās (Nr.32).

Gaisa piesārņojuma ietekmes uz dabisko veģētāciju un graudaugiem monitorings (ICP-Vegetation) - tuvākais monitoringa punkts atrodas Koknesē (7J03).

Piezemes ozona bioindikācija (tiek veikts ar baltā āboliņa testu) – tuvākās monitoringa stacijas atrodas Salaspilī un Ogrē.

Nokrišņu kvalitātes novērojumu veikšanas tuvākā vieta – Jēkabpils rajona „Zīlānos”.

Tuvākais lauksaimniecības noteču monitoringa punkts virszemes ūdeņos ir Skrīveros; stacijas tips – difūzais piesārņojums.

Tuvākās augsnes monitoringa stacijas tiks izveidota tikai Bauskas rajonā un Gulbenes rajonā.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” punktā 4.1.3. ņemtas vērā Vides valsts pārraudzības biroja rekomendācijas.

Jāņem vērā, ka aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām apsaimniekošana notiek saskaņā ar:

1)spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tai skaitā - „Aizsargjoslu likumu”, MK 2004. gada 20. janvāra noteikumiem Nr.43

„Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”;

2)katra konkrēta urbuma aizsargjoslas aprēķinu;

3)nosacījumiem, kas iekļauti ūdens lietošanas atļaujā vai atļaujā piesārņojošas darbības veikšanai.

<p><i>Sabiedrības viedoklis</i></p> <p>Teritorijas plānojuma pirmās redakcijas un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas 2. posma laikā no 2005.gada 28. marta līdz 1. jūlijam netika saņemti priekšlikumi, kas attiecas uz teritorijām, kurās nozīmīga ir vides kvalitāte.</p> <p>Vienīgais priekšlikums tika saņemts 22.04.2005. notikušajā sabiedriskās apspriešanas sapulcē:</p> <p>-Dzelzceļa loma. Tas rada troksni un lielā mērā traucē.</p>	<p><i>Teritorijas plānojuma pilnveidošana:</i></p> <p>Sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktie priekšlikumi apkopoti teritorijas plānojuma IV daļā „Pārskats par Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma izstrādi”, daļa priekšlikumu iekļauti teritorijas plānojuma risinājumos.</p> <p>Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta punktā 4.2.2. un 14.1.3. ņemti vērā sabiedriskās apspriešanas sapulcē izteiktie priekšlikumi.</p>
<p>Cita informācija</p>	<p>-</p>